

1962

פרוטוקול מס' 36/ב'
מישיבת ועדת הפנים, בקריה, ת"א,
יום א', כג' בחמוז חשי"ז-21.7.57
בשעה 10.00

נכחו:
היו"ר י. ריפתיין
י. גרינברג
ר. הקסין
י. ישעיהו

מוזמנים:
ח"כ ש. הלל
ע. בן-גוריון - סגן מפקח כללי של המשטרה
מר י. בן-פורת - משרד המשטרה
מר שבו - מנהל כללי, משרד הפנים

סדר היום: (א) התנהגות משטרת רמת-גן בזמן השביתה במעברת בני-ברק
(ב) חוק לתיקון פקודת המועצות המקומיות

(א) התנהגות משטרת רמת-גן בזמן השביתה במעברת בני-ברק

היו"ר י. ריפתיין:

על סדר היום - התנהגות משטרת רמת-גן בזמן השביתה במעברת בני-ברק - הצעת חבר הכנסת ש. הלל שהועברה בהסכמת שר המשטרה לוועדת הפנים. ברצוני להביא לידיעת אלו. בשעתו קבלתי מכתב מאת מוטד הקורא את עצמו "הועד הציבורי היוזם לשיכון מעברת בני-ברק", בחתימת מר שמש אשר. המכתב מופנה לכתובות רבות, אבל מתוך שנשלח גם ליו"ר ועדת הפנים אני מביאו לידיעתכם (קורא את המכתב). אין תכנו של המכתב בתחום טמכותה של הועדה הזאת. שאלה של שכון ותור לשיכון, במידה שזה נוגע לכנסת הוא בתחומי ועדת העבודה, ואני מתאר לי שיו"ר ועדת העבודה טיפל בשאלה זו. כוונתנו להודיע לאנשים אלה כי בשאלה זו, של השיכון, אעביר את זאת לשר המתאים, אבל אין זו שאלה שועדת הפנים עוסקת בה.

בתשובה של שר המשטרה להצעה לסדר היום של ח"כ הלל אמר השר, בין היתר, כי המשטרה תחקור בעובדות. אני חושב שנכון יהיה אם נשמע מפי נציגי המשטרה ביאורים נוספים על אלה ששמעה הכנסת.

ע. בן-גוריון:

אני רוצה להתחיל לצטט מדו"ח אשר מחאר את השלבים, אם כי לא את הפרטים. בתאריך 23.6 בשעה 9 בערך הופיעו בתחנת המשטרה של רמת-גן באי-כח חברת "משכנות" ומטרו למפקח התחנה שאנשי המעברה מתנגדים להשכנת עולים חדשים, גרמו נזק ומתכווננים להפריע. כלומר, היתה תלונה של גרמת נזק, עם הודעה שעלולים לבוא באותו בוקר להפריע למהלך העבודה. עם קבלת ידיעות אלו קצין התחנה הודיע להם שיצאו לעבודה, ובמידה שתהיה הפרעה ממשיית יחזרו להודיע על כך. כעבור רבע שעה חזר אחד מהמתלוננים ואמר שתושבי המעברה התחילו להתרכז, ואז נשלח סמל עם 9 טוטרים למקום.

כשהגיעו השוטרים ב-09.50 למקום מצאו קהל בן 300 איש (לפי המשטרה; אזרחים מונים עד 800 איש). הסמל שורץ שמע כי מטורים ברמקול ומעודדים את האזרחים להתקהלות בלתי חוקית, ואותה התקהלות מנעה בעד הפועלים לעבוד, וגם נוכח בנזק שנגרם לטקי מלש של חברת "משכנות", והחליט קודם כל להוריד את הרמקול. הרמקול היה מותקן על צריף שמטמש כבית-כנסת. הוא ראה במקום אדם במדים, שנראה כחייל, ששידר, ושכנאי. הוא נתן הוראה לשכנאי לפרק את הרמקול. מיד פרץ קהל דרך החלונות והדלתות. השוטרים ניסו לעצור את החייל ששידר. האזרחים לא היכו את השוטרים בשלב זה, אלא במידה ששוטר החזיק אותם אזרח לחצו אותם מכל הצדדים. לא היכו את השוטרים אלא הפריעו להם במילוי תפקידם, על ידי לחץ והפרדה, ומתוך הלחץ הזה השוטר סוען שהוא נושך, ושני אנשים ראו את טימני הנשיכה. כתוצאה מהנשיכה הוא נאלץ לעזוב את האדם במדים, ואז המטשה עצרה את השכנאי, שהוא אינו איש המקום. כשאותו שכנאי נלקח למכונת המשטרה עם מכטירי האלחוט, הוא הוחקף על ידי אותם האזרחים, וזאת יש לי בעדותו. אני מניח שמגמת התקיפה היתה נטיון להוציא ממנו חזרה את הרמקול, והוא סולטל סולטל די ניכרת וחולצת נקרעה. מזה אני למד על

האטמוספירה. בדרך, אותם 9 טוטרים עצרו אדם אחר, שפס כן לבט מדי חקי, שנראה שהוא אחד הפעילים. הוא שוחרר בכוח ע"י הקהל לאחר שהועלה על המכונית. במטח כל אותו זמן הטוטרים טפגו מנה גדושה של קללות, גידופים וחידופים. לא ברור לי אם בטלב זה, או בטלב יותר מאוחר אחד הטמלים (טורץ) חזר והטיח בסני המתפרעים אימרה שהיא פסולה, אבל אני מוכרח לקחת בחשבון שהוא היה תחת פרובוקציה רצינית ביותר. יש גירסות לגבי הקללות שהטוטרים חספו בבוקר: גסטאפו, נאצים, חוליגנים וכו'. והם צעקו: "בעירק לא היו עוטים לנו זאת", ואז אותו סמל הטיח: "אם זה לא מוצא חן בעיניכם אתם יכולים לחזור לעירק". הסמל ראה שלא יוכל להתגבר על הענין, וטידר לתחנה שהוא מבקט תגבורת.

אני רוצה לצטט מעדויות טמסרו האזרחים, כדי לציון את האטמוספירה. אחד הבחורים, שהוא חבר הועד הזמני, שנעצר אחר-כך אומר: "לא נתנו לטוטרים לעצור אנשים, לא נתנו לפועלים להמטיך בעבודה. הטוטרים ביקטו שניכנס למו"מ ולא האמנו להם. היו כ-500 איט. כולם צעקו ביחד. מזמן לזמן הופיע קצין נמוך...".

עוד בחור אומר: "החברה לא הסכימו ועטו צעקות... כשרצו להעלות את ירמיהו על מכונית המטרה החברה לא נתנו לו בטום פנים ואופן לעלות. היו צעקות לפני בית-הכנסת".

מה מספר אותו סכנאי שנעצר על ידנו? - כשהטוטרים פרקו את הרמקול התנפלו אזרחים עליו ועליהם. דאיתי טוטר עוצר אזרח לבוס חקי והקהל הצליח לשחרר אותו והוא ברח... מספר שהקהל סחב ממנו חלקי מגביר-קול... האנשים דחפו את הטוטרים ולהיפך".

לאחר שהסמל הזעיק תגבורת, קצין התחנה הופיע במקום עם עוד 3 טוטרים. הוא ניסה לעצור בחור אחד שהתפרע וזה לא ניתן לו. הוא בא בטעה 10.06 ונוכח שלא יוכל לעצור את המתפרעים, וניסה לטדל אותם שיבואו עם מטלחת לתחנה, בנוכחות ב"כ חברת הבונה. נסיון זה לתווך נכשל כי האזרחים לא האמינו למטרה. אייזנברג טידר למפקד תת-הנפה שלו והופיע במקום מיד מפקד תת-הנפה בנגין, וגם בנגין נוכח שלא יוכל בלי תגבורת רצינית להתגבר על המצב. בטעה 13.00 הובא הדבר לידיעת תת מפקד הנפה ואיסוף התגבורת ארך עד קרוב לטעה 2.

בינתיים ההסדר של אנסי המעברה עם עיריית ר"ג וחברת מטכנות סודר בצורה מניחה את הדעת. האנשים קבלו הבטחה מסוימת, וכאשר קבלו אותה - לגבם הצורך להביע את מחאתם בצורה של לחץ על הפסקת עבודה והתקפלות בלתי חוקית, חלף, ולמעשה גם בגלל החום הגדול, אבל גם מאחר שניתנה הבטחה הקהל התחיל להתפזר.

למטרה היתה הערכת מצב לא נכונה. היא לא ידעה שהבעיה נגמרה לטביעת רצון הציבור במקום, וכאשר הופיע מפקד תת-הנפה עם 30 טוטרים במקום, הוא בא לטלב שבו אותם מארגני ההתקפלות לא מצאו כל צורך להמטיך בה וחלק ניכר מהאנשים התחיל לעזוב את המקום. הוא לא ידע זאת והוא מצא לנחוץ לנסות ולעצור את האנשים שאמרו עליהם שהם תקפו את הטוטרים.

אני מוכרח להגיד, שהדרך בה בוצעו מעצרים של חטודים היתה נוקשה יותר מכך - ייתכן שאילו היתה לו הערכת מצב שהענין נגמר לטביעת רצון האנשים לפני שהוא בא, ייתכן שאז היה מסנה את הטיקול שלו, אבל גם דרך ביצוע המעצרים בוצעה בצורה נוקשה. יש תלונה שהוא כעס בילד בן 13. חקרתי את הענין הזה ולא מצאתי אף עד מהאזרחים שיכול להצביע על כך. יש עדים שמצביעים, אבל עדותם די מטוטסת. אבל יש לי עדות של איט מטרה שהוא כעס. זה לא היה ילד בן 13 אלא בחור בן 20.

לאחר מכן ניגש אליו בחור בטם ירמיהו, אשר בבוקר היה ממארגני ההתקפלות הזאת, וודאי שהיה ממדברי החבורה הזאת, והוא בכלל גברתן. בבוקר הסמל טורץ ניסה לעצור אותו. הוא גם נטא את הטלט. הוא הודיע שלא ילך. הוא טנה למפקד תת-הנפה להגיד לו שהענין סודר. מפקד תת-הנפה לא העריך נתון מה שהוא רצה להגיד לו, ואמר לו: "אינני רוצה לדבר עתך, הסתלק", ודחף אותו בגבו. לפתע בא אותו סמל אשר ניטה בבוקר לעצור אותו, והצביע עליו, ואז מפקד תת-הנפה חסם אותו בחולצה וצווה לקחת אותו למכונית, ותוך חפיטתו החולצה נקרעה.

לחור מכן טלטה חברי הועד פנו למפקד תת-הנפה והראו לו את המכתב של עיריית רמת-גן, והט גילו נכונות לטתף פעולה ולגטת לתחנה. אחר כך אחד מהט זוהה כאיט טנטך את הטוטר בבוקר. אני

מוכרח להגיד טיט פגם בכך שקצין מזמין אותם לנהל מו"מ ואחר כך הם נעצרים. פעולות המטטרה בטעה זו, לאחר שהיתה מגמה להתפזר, ודאי שלא הוסיפו להרגשתם הטובה של האזרחים ויחסם למטטרה. מכל מקום אסרנו מטטר אנטיים, הבאנו אותם לתחנה וטט הם עכרו את הטלבים של סיפול חקירתם.

אחרי-הצהריים נתקבלה ידיעה שילדים בגיל 13 מסריעים לעבודה, ויצא לטט קצין ועצר כמה ילדים, ואחר כך התברר שחלק ניכר מהם הזדמן לטט באקראי. לקראת ערב נודע שמתארגנת הפגנה שמטרתה להפגין בקרבת תחנת המטטרה, ויש גירסות טונות על הרכב ההפגנה ומטרותיה. אין ספק שרוב המפגיעים היו מטטר ניכר של נטים וילדים, וכמה גברים. אותה הפגנה הלכה בחלקה על המדרכה ובחלקה על הכביש. היא לוותה כל הזמן ע"י מכונות מטטרה, והלכו בסירה אל המטטרה לשחרר את העצורים. אחרי שעברו את ביח"ר צ.ד. יצא תת מפקד הנפה עם 30 טוטרים והחל לפזר את האנטיים. פוזרו בכוח, השתמשו באלות, נעצרו אנטיים טאני חוטב שהיה מקום לעצור אותם, וכמובן טאח"כ התברר שנעצרו אנטיים שלא היה מקום לעצור אותם. פה מצביעים על מקרים ספציפיים של פגיעה שלא כהוגן בנטיים, ילדים ומבוגרים, טאני מוכן לענות - במידה ואתבקט - לגבי כל מקרה ומקרה.

לגבי הסיקול של פיזור ההפגנה על יד תחנת ר"ג, הסיקול לפיזור ההפגנה, לדעתי מוצדק. בטום אופן לא נאפשר שיתחילו להסתולל ברחוב בטיטה מצרית - של נטים, גברים וילדים סיעמדו לפני תחנת מטטרה בעורק תנועה ראטי ויגדפו ויחרפו. זה כמעט שלא קרה עדיין בארץ.

מר י. בן-פורת: זו הפעם הראשונה שדבר כזה נעשה בפתח של תחנת-מטטרה ועל עורק תנועה ראטי.

ע. בן-גוריון: התנהגות אותם אזרחים, שפנו לכנסת לגבי התנהגות המטטרה, היתה התנהגות חוליגנית. העובדה שהם כתבו מכתב, ועל הטלב הראשון, מהורדת המיקרופון, לא הזכירו מלה בכלל - כאילו מהבוקר ועד טעה 1 לא היתה התנהגות שלא כשורה, אני חוטב טזו התנהגות חוליגנית ממדרגה ראשונה. אני חוטב טטוב היו עושים אט מיטהו היה מתריע קטות על הדרך הזאת של סיתוף ילדים ואמהות לעשות דברים בלתי חוקיים - דבר שבהכרח יגרור התכתטויות, טהן מאד מאד לא נעימות למטטרה.

אטר לטיקולי המטטרה - המטטרה קבלה תלונה, עטתה את אטר עטתה בבוקר לגבי הרטקול. אני קצח מתפלא שהם לא העיזו לעצור יותר אנטיים לפני שקבלו תגבורת. טט ממש עסקו בחקיפת טוטרים. אני חוטב טאילו מפקד תת-הנפה היה יודע את אטר מתהווה, כלומר טהבעיה כמעט חוטלה, ייתכן טהיו נמנעים מעכירת הרוחות, אבל היו ממטיכים לעצור אנטיים אטר תקטו טוטרים בבוקר, אלא ייתכן טהיו עושים את זאת לא ע"י קבוצות גדולות של טוטרים. אבל אינפורמציה זו לא היתה בידי מפקד תת-הנפה, ולכן הוא החליט את אטר החליט. הוא ביצע את הפעולה בצורה מאד נוקטת.

לגבי ההפגנה בערב, אין כל ספק שצריך היה לפזר אותה, אבל יש הרבה דרכים לפיזור הטגנה. אינני אומר שהדרך היתה פסולה. ייתכן שהיתה דרך לטזר את ההפגנה, שמבחינה חיצונית היא לא היתה נראית עגומה כל כך.

ט. הלל: האט מיטהו אמדאת הנזק שהיה לבנין, מהתחלה? לפי מה שנמסר לי, כטפנו אל הפועלים ואמרו שמבקטים הפסקת עבודה, הפועלים נענו, ולפי דבריהם לא היה כל הכרח להפעיל לחץ עליהם, כי הם לא רצו להתערב בכל הסכסוך. על כן הרוטט מהדברים שלהם היה, שלא היתה סיבה סייגרם נזק. מי הגיט תלונה על הנזק הזה ובכמה הוא נאמד?

לגבי החלק של אחרי-הצהריים, הבינותי שהתנהגות המטטרה בבוקר היתה מאופקת לחלוטין ואין לי צל של ספק בכך. זה בכל אופן אינו עונה על מה שהיה אחה"צ, כי גט מסוף דברייך הבינותי שהיה אולי מקום לטיקול כדי למנוע את מה שקרה אחה"צ. תפקידה של המטטרה לטמור על הסדר, ויכול להיות שלגבי ההתנהגות של הכוקר חובתה של המטטרה היתה לעצור את האנטיים. ההתרטמות שלי היתה - וזה היה עיקר הטענה שלי - שבטיקול נכון בטעה 2, כטבאו לטוטרים ואמרו להם: יש לנו מכתב ביד ואנתנו מתפזרים, אפטר היה למנוע את כל המחזה הזה מ-2 ואילך. לי יש רוטט טלפחות בטלב הזה הסיפול של המטטרה היה יותר מדי נמרץ, היה כמעט מיותר בצורתו, כטט טאני אומר שבבוקר הסיפול של המטטרה היה מאופק לחלוטין.

האט יש לך ורוטט טההפגנה של הנטים והילדים היתה מטהו מאורגן, או מטהו ספונטאני? ואני טמעתי שמרבית הנטים טהיו

טט היו הנסים טעצרו אח בעליהן. הילדים החלו, כי אלה ילדים טאין להם מעון ולא מועדון. אבל הרוטם מהעדויות טאני שמעתי הוא, טכתחילתו טל דבר, כטטמעו טהגכרים נאטרו - ונאטרו במטיכות טאני אומר, במלוא ההתאפקות: די טרובוקטיביות; לקחת אנטים למו"מ ואחר כך לאסור אותם, אני חושב טכטום מטטר חברתי זה אינו מקובל. כטאתה מזמין אנטים לנהל מו"מ ואתה לוקח ואוסר אותם, כאנטים טמנהלים מו"מ - אני אומר במלוא ההתאפקות טיט בזה מטהו פרוכוקטיבי. בכל זאת הנטים לא ידעו מה טיבת המאסר ומה הולך לקרות אתם, ואז כטהט נלקחו על-ידי המטטרה והמטטרה נסעה מטט - קטה לי מאד לומר טזה היה דבר מאורגן ומתוכנן, לערב את הנטים ואת הילדים. נראה לי טכאטר הגכרים נאטרו ולא היתה לנטים טום סיבה להבין מדוע אוסרים אותם, נראה לי כמעט כדבר טקטה להפגבר עליו, טהנטים לא חלכנה כתביעה ובצעקות.

האט אינן מקום לראות אתכל ההפגנה טל הנטים והילדים כתוצאה ממעצרים אלה טהיו אחה"צ והאט אי-אפשר היה למנוע אותה על-ידי כך טהטיקול היה אחר באותו זמן? לפני התלוננו גם כן על הטמל הזה, טאמר דברים מיותרים לחלוטין.

הפרק האחרון שלי, טל הטאלה, היה טל מעצר נוסף מהטוג היה טל אנטים המנהלים מו"מ וטאח"כ עוצרים אותם. אומרים טעל זה יכול להעיד מזכיר מועצת הפועלים בכני-ברק. לאחר טכבר היתה הפגנת הנטים והילדים ולאחר טהיו כל ההכאות וכו', הלך מזכיר מועצת הפועלים עם אחד מהפעילים טל המעברה - בחור רציני, לפי התרטמותי ממנו - הלכו אל המטטרה כדי לנטות לברר מה בכל זאת פה יקרה, והבחור היה נאטר כטהוא בא למטטרה עם מזכיר מועצת הפועלים. טמו טל הבחור היה גם כן ירמיהו. המטטרה תפסה אותו כטהוא בדלגציה. ענין זה קרה פעמיים באותו יום. קטה מאד לתאר טהמטטרה יכולה לבנות על צורה כזאת - כטמיטהו בא לנהל מו"מ ואוסרים אותו. מאחר טזה קרה פעמיים, אני מאד מבקט להפנות את תטומת לב המטטרה לכך.

נאמר טכטלב הטני הט ככר הטתוו ביניהם. ובכן מה רצה אז הקהל ומה הייתה סיבת ההפגנה
י. גרינברג:
כטלב הטני?

אקרא מתוך עדות טל אדם טאומר טהוא היה מהמנהיגים טל ההפגנה. אטר לטאלה, מי הגיש את התלונה ומה היה הנזק. יט לי עדות טל נציג החברה, טל מנהל העבודה מטעם חברת הבונה: "כטבוע לפני המקרה כטבאתי לעבודה מצאתי את הסימון להקמת הבנין מפורקים בחלקם. נגרם נזק טל 3 ימי עבודה טפסנית. הנזק בעבודה הוא כ-50 לירות. את גורמי הנזק אינני יודע עד עתה ולא הודעתי למטטרה. ב-23.6 הנזק נגרם לראטונה על ידי העמדת הרמקול על מלט וכמה טקים נקרעו. באותו יום הפועלים עבדו רק טעה אחת בלבד, מ-7 עד 8 ואז הופרעו. טכום הפסד טעות העבודה, בין 15 הפועלים יט כל מיני טוגים (ממטיך לקרוא מתוך עדות מנהל העבודה מטעם חפתת הבונה)... תוך כדי דיבור התאטפו טביבנו כ-300 איט והעבודה ככר הופרעה באופן פיזי".

עבודת
היתה תלונה פטוטה, טל הפרעה במקום/וגרימת נזק, והמטטרה מצאה טט רמקול. אני טמה טח"כ הלל מצא טהמטטרה התנהגה בצורה יותר ממאופקת. ענין כחרור עציר והכאת טוטרים לא יכול לעבור לסדר היום, גם אם עבר ענין הטביתה. היתה התפרעות חוליגנית ואנחנו היינו חייבים לבצע מעצרים. אותו קצין שהופיע במקום לא היתה לו טהות ללמוד טהבעיה נפתרה, אם כי טגנו בצד קיבל את האינפורמציה הזאת מטלטת באי-הכוח. אילו היה וזהג כמתינות, היו פונים אליו במקום לסגנו ואז היה יודע טמפטיקים את זה, כטהוא עצר את ירמיהו (הראטון) הוא לא ידע טהבעיה נפתרה, והוא עצר את ירמיהו כי הטמל אמר לו טהאיש הזה כבוקר הטית להפרעת הסדר. זוט פנו לסגן מפקד הנפה והוא ביקט מהם לגטת למכונית, אבל לאחר טזוהה זחד כנוטך והנטים כמפריעים, אז סודרו המאטרים.

לגבי המקרה טקרה כלילה - הוא הלך להביא סיגריות וכאטר הלך לקראת התחנה עמדו טט טוטרים, כטלב מאד קחח לפיזור ההפגנה, והוא באמת נעצר וגבלי טהיו טיבות מיוחדות למעצרו. הוא נעצר מבלי טהיתה כל סיבה למעצרו, אלא מאחר טאותו קהל הטתולל קודט לנן וראו עוד גכר רוצה להיכנס - טוטר טט עליו את ידו.

אטר לטאלה אם ההפגנה היתה מאורגנת או לא, קטה להגיד טנקודת המוצא היתה רק ללכת לבקט את שחרור האנטים. הנטים היו פעילות מאד כבוקר ו הטתוללו. אני חושב טהדבר היה מעורב: היתה התמרטות על המעצרים, נוסף לכך בעליהן היו במעצר. אני מניח טחלק הלך לתחנה כטביל לנטות לטפל בקרובים עצורים, וחלק הלך מפני טהיתה אטמוטפירה חוליגנית במעברה.

אם תרטו לי, אצטט מה טאמר אחד ממארגני
ההפגנה (לפי דבריו): "בערב, זה היה בערך בטעה 18.00 התאטפו אנטי
המעברה... הוכלתי את הטיירה כטמספר האנטיים בטיירה בין 400 ל-600...
כמה מטרים לפני המטרה נטעתי עוד לפני האנטיים... האנטיים שהלכו למטרה
הלכו כל הזמן קבוצות-קבוצות...". היו קצת חוליגנים, ואולי הרבה אנטיים
שכאב להם הענין, וקצת זאטוטים טרצו. דרך אגב, חלק מחברי הועד הם
אנטיים שיט להם עבירות קודמות בסביל תקיפת טוטרים.

י. יטעונו:

האט נכון הדבר, שיט הוראה לחחנות המטרה
כלפי כל התפרעות שיטנה באיזו מהמעברות
לנהוג ביד חזקה? גט אני בעד זה טאם יט התפרעות צריך להתיחט אליה
ולנהוג כלפיה ביד חזקה בכל מקום - לא רק ביטובי עולים, אבל צריך
במעברה טל עולים טטט היטוב צפוף מאד. אבל במקרה זה הענין היה בעל
אופי ציבורי במקצת. הוא פחות התפרעות ויותר הפגנה ויותר מחאה. אם
אמנם קיימת הוראה כזו, האם הטוטרים פעלו על יסוד ההוראה הזאת והאם
היו צריכים לפעול לפיה?

ע. בן-גוריון:

זו לא היתה הפגנה מהסוג טאחה מתאר. זו
היתה התנהגות פרועה טל אזרחים. לגבי
הוראה - יט חוק טלטוט מותר להטט מט כמידת הכוח הדרוטה בטביל למנוע
הטרת סדר, ואף אחד לא יכול לתת הוראה הטונה ממה טהחוק מתיר או אוטר.
יט טלבים מטויימים לגבי מקומות מטויימים, וכטאנחנו אומרים לנהוג
ביד חזקה, אין הדבר לגבי שימוש בכוח אלא לגבי הטטך השיפול באנטיים
הנעצרים. במידה שיט התפרעות חוזרת ונטנית במקום מטויי, כטאנחנו
אומרים להתנהג ביד חזקה הכוונה היא לא למהר ולהפטיק את השיפול בחיק
מחוט ענין ציבורי.

הי"ר י. ריפתין:

ניכנס לדיון עצמני. קצת התלבטתי בטאלה
את מי להזמין לדיון זה, וחשבתי האט צריך
להזמין את המוסד שקורא לעצמו "הועד הציבורי היוזם לטיכון המעברה",
ז.א. נציגי הציבור הזה. באתי למסקנה טאין להזמין. קודם כל הט לא
פנד. טוף טוף פורטט בעחונות טהיה דיון בכנטט וכי הענין הועבר לוועדה
טנית, אינני יודע בדיוק מי זו הכתובת הציבורית הזאת ואיזו כתובת
ציבורית היא זו. לפעמים ע"י הזמנה יזומה ע"י הכנטט אפשר להעלות גורם
לדרגה טאולי אינה מגיעה לו. טליטית - הט אינם פועלים בטמנו; המטרה
פועלת בטמנו, בטם החוקים והכנטט והמטלה. חשבתי לנכון טח"כ הלל,
טחציג את הטאלה בכנטט, יהיה גט הוא נוכח ביטיבה זו. זו לצד הפרוצדורה.

דבר טני, לטאלת המטקנה. הרי אחרי בירור
זה צריך לקבל איזו מטקנה. אני נוטה טנקבל מטקנה קצת מעורפלת בענין
זה, ואני מטתמך על ציטטה מדברי טר המטרה. טר המטרה אמר בדבריו:
"המטרה מצטערת על כל מה טאירע ואני מביע את צערי על כך". כטקוראים
בעיון מה טהוא אמר, אפשר לכלול בזה שמצטערים טטם חתנהגו האזרחים
בצורה לא כל כך מתאימה לחוק. אפשר לומר כל מיני דברים. אני מציע
טחמטקנה הכללית טלנו תהיה, טועדת הפנים מצטערת על המאורעות שקרו
בבני-ברק ביום זה וזה, מבלי לפרט כל כך בדיוק, כי אינני חושב טאנחנו
ועדת הקירה ואנחנו יכולים בדיוק לקבוע את כל ההגזמות טהיו טט.
אינני אומר שצריך להביע צער בעקבות חתנהגות המטרה.

י. בן-פורת:

טר המטרה גט לא התכוון לזה.

הי"ר י. ריפתין:

אני מציע הבעת צער על מה טקרה. זאת אני
אומר כלפי המטקנה, אבל עיקר בירורים מטוג
זה - לפי דעתי חטיבותם איננה פורמאלית, כלומר בפיסקה טננית על טולחן
הכנטט. הבירור העיקרי - ואני מאד מחטיב את הבירורים שיטנם בוועדת
הפנים עם נציגי המטרה, הבירורים הט תמיד ברזח טובה ובגילוי-לב, טבאמת
נטוחח קצת על הענין הזה.

קודם כל מטהו על הרקע. אני רוצה לספר לכם
איזה דבר מהטרטמותי האיטית. בקרתי בטניף מרוחק טל המפלגה שיט לי
הכבוד להטתיך אליה, והטניף מורכב בעיקר מאנטי עדות המזרח, והט טאלו
אותי טאלות טונות. אחד מהם טהוא רוצה לדבר על טאלת האפלייה
הערתית בטיכונים, וכטהוא התחיל לדבר על כך חבור אמר: "אל תדבר על
זאת, לכי טותת דט". זה לא היה באסיפה טומבית, זה היה בכינוט קטן.
כטנטיתי בכינוט קטן זה קצת להגן על המטלה ולהטביר מה טאפטר היה
בכלל לעטות למען הענין, ראיתי טאנטיים הודעזו עד עומק לבם, וטחד מהם
אמר - לא בזמן הפגנה - דברים טבאמת אחריו אותי. הוא אמר לי: "אם
כך, מוטב לי לך לא עליתי לארץ-ישראל".

ע. בן-גוריון:

אחה מדבר על שיפול בעולים, אז במקרה
הטפציתי לזה?

היו"ר י. ריפתינ:

אני מדבר על הרקע. השאלה הזאת של אנשי מעבדות, שבאו קודם ועבטיו אינם נכנסים לטיכונים ואחרים נכנסים ויש להם הרגשה שנוסף לזה שזה אי-צדק איטי יט בזה אי-צדק עדתי - זה באמת מסעיר את הרוחות בצורה חמורה ביותר. כפי שאני מתרשט, דבר זה, בחלקו לפחות, טימס רקע לדברים שקרו כאן.

איך צריכה לנהוג המטטרה במקרים כאלה? אני חושב שבמקרים כאלה צריך להיות טיקול דעת מרובה: האם ובאיזו מידה להשתמש בכוח. אינני אומר זאת רק למטטרה. אני מתרשט שהדבר הפגום ביותר בכל העסק הזה שהיה - שלא היה במטטרה טיקול דעת. בולל מה עושים במקרה כזה. ז.א. לא היה טיקול דעת כולל, נוסף לענין המוסכם שהמטטרה צריכה לשמור על הסדר. היה להם רמקון. אני חושב שבמקרים כאלה צריך להיות למטטרה רמקול, ואולי יותר חזק, וכסיס הפגנה כזאת צריכה המטטרה לדבר אל הציבור. היא צריכה לומר: כאנו הנה נאתם מפועים. צריך לדבר אל הציבור. אני מפקפק אם האקט הזה, של פירוק הרמקול, היה משקומו. אינני אומר שלא צריך היה לתבוע לדין את האיש. אבל הרי יש זמן והמטטרה יכולה לאסור אותו.

אני גם טבור טכאטר באה ההפגנה לפני המטטרה - גם כן לפי דעתי דיבור קודם למכות. לפעמים אי-אפשר להימנע ממכות. גם כשיש שאלה של מכות, יש שאלה איזה מכות, ויש טכניקה שונה איך מפזרים הפגנה. אבל יכול להיות שדיבור ברור ומרגע - שמה שמספרים להם אינו נכון, ומתנהל מו"מ והכל בסדר - יכול להיות שזה היה גורם שיחפורו.

נוסף לזה יש פה כמה תקלות, ססגן המפקח עמד עליהן בעצמו. למשל, כמה פרטים נוספים שהם באמת קשים מאד, כמו בעיטה בילד.

ע. בן-גוריון: הוא בחור בן 20, אבל אתה צודק שזה אינו מטנו

היו"ר י. ריפתינ: או הקללה "תחזרו לעירק".

ע. בן-גוריון: היא לא במקום.

היו"ר י. ריפתינ:

אני חושב שהיו מיטיבים לעשות במטה הכללי של המטטרה לו היו לומדים קצת ממה וכמה תקלות שהיו. יש גם סאלות טכניות, כי הנה בא אדם בעל-מכות יותר גבוהה ואינו יודע את המצב לאסורו, ולו היה יודע היה נוהג אחרת. מדברים אלה צריך ללמוד ולהטיק מטקנות טכניות. הייתי מרוצה לו כעבור זמן מה ועדת הפנים היתה מקבלת אינפורמציה על כך - איזה מסקנות טכניות וארגוניות למדתם מזה. כי לפי דעתי הדיון בוועדת הפנים איננו יכול להיות מכוון לאיזה דבר טאין בו תועלת של המטטרה ופעולותיה היעילות. ח"כ הלל פתח דבריו בכנסת בכך, שעל פי רוב הוא נוהג לטבח את פעולת המטטרה. בכל זאת כאן היו ליקויים שאחד מהם הוא עיקרי; חוסר טיקול דעת כולל מהו הרקע הציבורי של המקרה, ומחוך כך באיזה אמצעים יש לנקוט במקרה זה. וטגית, כמה תקלות כביצוע, טכאן אינ לי מה להוסיף על דברייט טאטר מר בן-גוריון בעצמו.

ר. הקטינ: בדרך כלל אינני מקנאה בטוטר כחפקיד, כי מבצעים את הדברים לא חמיד אנטיס שיט

להם אפטרות של טיקול דעת מטפיק, ומסום כך לא פעם נגרמות גם תקלות קטות מאד. בזמן האחרון היו שתי הצעות לסדר היום בכנסת - אחת בקשר עם הכאת פועלי אתא וזו ההצעה הסניה. לגבי המסקנות שהובאו לכנסת, הוברר לנו טגט שט היו תקלות מטני הצדדים, ונראה לי שלו האנטיס טנטלחים לפעולה היו מקבלים איזו הפכרה מוקדמת איך לנהוג בכל מקרה - אפטר היו למנוע תקלות רבות.

הנה ח"כ ריפתינ סיפר לכטעל ביקור שלו. אני הייתי לא מזמן במעברת אונו ואינני אדם חדט בארץ, וראיתי כל מיני חזיונות; אבל צורת מעברה כזאת, אטר קיימת זה טבע שניט, עם חיים בתנאים כאלה של ניוון וטל זוהמה - לא פלא טאנטיס, כמהסוזחאים טנפתרות בעיות של עולים אטר הם חוטבים טהט אותם בני-אדם, ונפתרות על הצד הטוב ביותר, טאנחנו הוחיקים לא זכינו לזה הרבה שנים אחר היוחנו בארץ, בתנאי טיכון כאלה - זה מקומט. לו האנטיס טנטלחו למקום זה היו מביאים זאת בחטבון, ודאי וכודאי טגט האמצעים טבהט היו אותזים היו אחרים.

לפי החיבור שנטמע כאן מפי אדם שהוא אחד מן האחראים למטטרה בארץ, נאמר כך: התקלה אנטיס, הרטו את הטימון, וזהו רואה זאת כעבירה חמורה. ו... נגרט נזק של חמטים לירות. אני מבינה שהנזק לא הובא בחטבון, כי אם נקח בחטבון את הנזק שכול התקרית הביאה

בטופו של דבר, הרי זה נזק שלא נטלם אותו באלפי לירות. זה נזק חברותי גדול, כי הדיו הגיעו לכל הארץ ולאן דוקא בקרב אנשי המעברות. בגלל נוצרה אורה טיש הפליה עדתית וטהכל נעטה כך בכל טשחי החיים, זהמטטרה שהיא מוסד ממלכתי מוכרחה לקחת בחטבון את הדבר הכולל, שהוא אחר כך קובע ביחטי ציבור.

כטאנחנו יוטביט כאן, לפחות כאן איננו צריכים להביא את הנימוק שלו היו מונים לא לסגן אלא לאדם שהוא בתפקיד יותר גבוה היו מונעים את כל מה שקרה אחה"צ. מנין לאותו אדם לדעת מי בתפקיד גבוה ומי בתפקיד נמוך? אני אומר זאת לא כדי להטיל אטמה כבדה על המטטרה אלא כדי לראות יחד איך למנוע את התקריות. אינני בטוחה סמחר-מחרתיים לא תטרוף עוד איזו טביחה כזאת, וזה טבעי כטאנטיס מגבים על אי-צדק.

ואחר כך, הענין שקרה אחה"צ הוא דבר קטן מאד, וזה נעטה דוקא על יד תחנת המטטרה. זה הדבר הקטן ביותר, כי סם היו כבר אנטיס מכל מיני סוגים ויכלו לטקול אם אפשר להכות טתם אטח או אטח בהריון או ילדים קטנים. מר בן-פורת אומר שהיה דבר חמור מאד, כי ההתקהלות היתה בפעם הראשונה בתולדות מדינת ישראל על יד המטטרה, ואני אומר שהיה זה דבר חמור מאד טבפעט הראשונה בתולדות מדינת ישראל היכו נטים וילדים על יד המטטרה.

ע. בן-גוריון: מי אמר שהיכו נטים?

ר. הקטין: לא נפגטחי עם האנטיס האלה, אבל מה טטמעתו בכנסת ומה טטמענו היום, אני חוטב טהיו כטן עובדות חמורות מאד, ומטום כך נדמה לי טלטט טאנחנו רגלים לעטות בחיים האזרחיים טמינריונים וימי עיון וכו', המטטרה טלנו זקוקה לכך מאד. המטטרה צריכה לדעת טקיימים מעמדות וטיט עניני מעמדות, וטהפועל אינו חי כל כך בהרגטה טובה. היא צריכה לדעת טאיט המעברה חיבהרגטת ניוון ודכאון וצר לי מאד טגם אנחנו, אנטי המטטלס, טגיננו בענין זה טל טיכוון יט גם כוחות טמעוררים ומסיתים, וגם זאת צריך לקחת בחטבון: מצד אחד מקיי ומצד שני גם חרות אינה טומנת ידה בצלחת. את כל הדברים האלה מוכרחים לדעת אנטיס טבאים לפזר קהל, להטקיסו ולהטליט טדר. מטום כך צריכה להיות פעולת הטברה גדולה מאד. אני גם מקבלח את הערותיו טל יו"ר הועדה לגבי האמצעים הטכניים.

י. יטעיהו: קודט כל אני מצטער על כך, שהדיון בוועדה מתנהל לא על הענין אטר בטלו אירעה התקלה, אלא בגלל התוצאה הטרגית. אולי היה מיטיב ח"כ הלל אילו היה מציג בכנסת את טאלח הטיכוון והטאלה היתה עוברת לדיון בוועדה. גם אני נמנה בין האנטיס טמטפחים בלבט ידירות למטטרה. אצלנו אין זה מקרה, מפני טתטומח לב מיוחדת טלי נתונה לטככות טטויימות טל הציבור כמדינה - ליוצאי ארצות האיסלאם, ואני חוטב טצריך טהיה להט יחס טל ידירות למטטרה, טלא תהיה המטכיות ביחטט אל הטלטון ואל המטטרה מארצות מוצטט.

הוגד לי ממקור מוטמך, טיש הוראה כזאת טכרתי עליה, ואני כטלעצמי קכלתי זאת ברצון, לא מפני טאני חוטב את הציבור הזה לאנטיס מתפרעים. אמנם הם רתחנים, אבל אינם מתפרעים במידה טונה מכל ציבור אחר. לעומת זאת יש ביניהם בעלי אגרון מעטים, טיכולים להטיל חתיתם, ולכן טמחתי תמיד טיש עין פקוחה טל המטטרה לגבי מקומות כאלה, וגם החלטיות בנקיטת אמצעים במקרים טקרו.

אבל הפעם הענין היה בעל אופי טוציאלי-ציבורי ממדרגה ראשונה, ויש צורך והכרח טאנטי המטטרה בטטח תהיה להט חחוטק ציבורית. יש דברים טבהם צריך לנהוג ביד חזקה, ויש דברט טבהם היא צריכה לנהוג בגמישות ובתכונה - והמקרה הזה הוא מקרה מן הטוג הטני. הטיבה טגרמה לכל הפרטה היא ענין חמור, והדברים טאמר היו"ר לגבי מה טטמע מעולים עצמם הם אפט קצחו ממה טאנחנו טומעים וכטנפגטים אנטיס מבני העדות בינם לבין עצמם. הם אומרים אז וברים הרבה יותר חמורים. כטבמקרה כזה יוצאת המטטרה בתוקף, זה עוטה רוטט טל "המטטרה טלהם יוצאת נגדנו", וצריך להסיר מקום להרגטה כזאת. זאת ועוד. יש לי הרגטה טבין אנטי המטטרה יש כאלה טאינם מכינים לרוחם או אין להט נפטי נאות לגבי יהודים מארצות המזרח. על כל פנים מה טאני אומר, זה פרי תגובה.

ע. בן-גוריון: רוב השוטרים שהשתתפו בפעולה הם שוטרים סגרים במעברה, והם יודעים את לבטי העולים.

י. יטעיהו: הם מרגיטים טיש התנסאות כלפיהם, טמיטחו מתיחס אליהם כציבור טצריך לחנך אותו. אני יודע טהמטטרה מטקיעה הרבה בחינוך השוטרים, והייתי מציע טתהיינה טיחות גלויות לב. אין זה מניחים טיש וברים טמניחים אותם בחזקת ענין טאין מדברים עליו. צריך להצה בו בקורט טל קצינים וטוטרים - כיצד צריך

להתיחס לכל ציבור מאותם ציבורי העולים הכאים לארץ, וטלא לחשוב שהם בני-אזים טונים. אסור טיהיה כל רוטם טל התנטאות וטל יחט מיוחד אליהם מפני שהם פראי-אדם או לא די חרבותיים.

לא

מטום כך/הייתי רוצה שתהיה מטקנה מעורפלת. אסאנחנו כבר דנים בענין, הייתי מציע טננסח מטקנה טאנטי המטה הארצי יוכלו להטתמט בה כהנחיה לאנטי המטטרה, וטהיא תהיה מנוסחת לא רק מתוך אחריות ציבורית אלא גם באופי חינוכי-מדריך ומנחה - לא מקטרג, כי כולנו מבינים את הקוטי טעומד בפני המטטרה במילוי חפקידיה. אבל בכ"ז אנו חייבים למלא את חפקידנו זה ולומר: נוטף לכל צריכה להיות למט עין פקוחה וגט אכחנה בכל מקרה ומקרה כדי לנהוג בו כפי טזה מתאים, ולא באותה גיטה מכאנית טיכולה להביא לידי תוצאות בלתי רצויות.

ט. הלל:

אט קודם אמרתי שהמטטרה נהגה בהתאפקות בבוקר, הדי לא רק על מנת לסמור על סימטריה אלא לגופו טל ענין אני חייב לומר סלדעתי גם האנטים נהגו בהתאפקות. נהגו בהתאפקות לא כלפי המטטרה אלא כלפי המצב שהם נחנים בו. על בעית הטיכון דברתי במפורט בכנסת, ולצערי לא זכיתי לטום חטומת-לב בענין זה מצד טר העבודה. יט לי רוטם טאנחנו בענין זה מובילים לכטלון ציבורי מחפיר, ואני חוטב טאת התטובה לענין זה אי-אפטר לתבוע מהמטטרה.

לדעתי, אט היה כטלון מטויים למטטרה, כמובן הוא לא היה מבצעי אלא ציבורי. הכטלון היה ציבורי בזה שהמטטרה לא הצליחה לא לזהות את עצמה עם טום צד.

ע. בן-גוריון:

מה פירוש "לזהות את עצמה"?

ט. הלל:

ההרגטה טלי, כטטמעתי את האנטים, לא היתה שהמטטרה זה כוח טצריך לטמור על הסדר והט ניטו למנוע את החריגה מהתחום המקובל, אלא: אנחנו רצינו להפגין נגד זה והמטטרה באה להכות אותנו עד עפר. לא חטוב אט זה כך או לא כך, אבל זה עוד לא קרב אחרון. אט המטטרה אינה מופיעה כידידו טל אדם טם, מה בכלל היא יכולה לעטות? טמעתי ממר בן-גוריון: מה אתה רוצה, רוב הטוטרים הט מהמעברה עצמה, וחזקה עליהם שהסייודעים.

ע. בן-גוריון:

לא אמרתי טחזקה עליהם שהט יודעים

ט. הלל:

לפחות ההנחה היתה צריכה להיות, טאי-אפטר להניח שהט אינמ יודעים. אני רוצה לומר, טאין לטמוך כל כך על זאת. אני כמעט אומר טזה יכול להיות הפוך, ואני מציע להכניס לחוך הבחינה גם אטפקט פטיכולוגי וטוציולוגי. אני מאד מזהיר מפני המחשבה הזאת: אין הט יכולים לומר דברים כאלה אכטורדיים כשהט אנטים שלהם בכלל. אולי דוקא מטום כך מחייב הדבר יתר חטומת-לב ויתר פיקוח, כי זאת מטכת טיכולה להוביל בדיוק לכוון ההפוך, ולי יט הרגטה קטה טייתכן טאנחנו הולכים בכוון זה.

לכן אינני יכול לומר טטיקול הדעת טל

המטטרה במקום בענין זה היה מטפיק. כלל יטודי אצלנו, טכאטר יטנה למיטהו טמכות הוא חייב להפעיל את טיקול דעתו באותו זמן. כטמותר להפעיל כוח חייבים להפעיל את טיקול הדעת, ואט אין מפעילים אותו עוטים מעטה פטול, ואני מרטה לעצמי לומר טגט לאחר הדברים טטמעתי היו הרבה מאד מומנטים טל חוטר הפעלת טיקול הדעת. מכיון טה ענין ציבורי קטה להקל ראט בכך, ואני גם לא חוטב טצריך להקל ראט. אני מטער שהמטטרה עוד נוקטת בפעולה כלפי אלה שהפועו את הטר, אבל אני חוטב. טלפחות באותה מידה צריכה להיווצר בתוך המטטרה ההרגטה טיש גם דין ודיין בתוכה - לפחות בנקודה זו, טקצין טרוצה לטאת תואר טל קצין חייב להפעיל טיקול דעת, ואט אדם נכטל אין לעבור על כך לסדר היום. גם במטטרה צריכה להיות הרגטה טיטנה בקורת, ואני מאד מקווה טגט כמובן זה יהיה לקח, וביחוד טתיווצר הרגטה אצל האנטים, והאנטים כטדה - שנתונים אמנט כל הזמן לגירוי - כי מתובתם לא רק להטליט סדר אלא לנהוג בתכונה, על מנת ליצור תנאים חרבותיים וציבוריים כאלה טיוכלו לקיים טדר במדינה.

הנו"ר י. ריפתיין:

לאחר טנמתחה כבר בקורת על ההצעה המעורפלת שהצעתי בתחילה, אני רוצה להציע הצעה מעורפלת אחרת. חטובה הטיחה ולימוד הבעיות האלה על יטוד הביטור. אבל לרגל האופי הכללי טל הדיון, נדמה לי טנמצה אותו במידה מטפקת אט נקבל מטקנה בעלת טלט נקודות: א) ועדת הפנים מביעה את צעה על התקריות טקרו בבני-ברק ב-23 כיוני; ב) הועדה מפנה את חטומת לב הכנסת והמטטלה לצורך הדחוף להמריץ את הטיפול כטאלת טיכון חוטבי המעברות - טאלה טטימטה רקע ציבורי לתקריות אלו; ג) הועדה תקיים דיון כולל (או נפרד)

על בעיות המטטרה ויחסיה עם העלייה החדשה. לפי הצעה זו אנו גמרים בזה את הבירור לגבי ענין בני-ברק, ומתוך שנתעוררה פה שאלה איך צריכים לפעול וכו', הצעתי שהמטה הארצי של המטטרה כעבור זמן יפתח בדיון כזה ואותן שאלות שנגענו בהן אגב אורחא בקטר עם איזו תקרית, נברר אותן באופן יותר יסודי.

ט. הלל:

אני חושב שניטוח זה יט בו טעם לפגם, אם כי יכול להיות שהכוונה היא טובה. אי אפשר לומר "יחס המטטרה אל העלייה החדשה", כי אין לה יחס ספציפי. לגבי הסעיף הטליטי, אני בעד זה שהדבר יהיה לגמרי מעורפל.

היו"ר י. ריפתין:

אם יט בענין זה ויכוח, אני מציע לקבל את שני הסעיפים הראשונים. לגבי הסעיף הטליטי לא נקבל אותו, כי בין כה וכה פה מוטכם בינינו שלאחר שאנטי המטטרה יבחנו קומפלס של שאלות על ידי בירור פנימי שלהם, כשהם יראו שהדבר הזה בטל הם יביאו זאת לוועדה ונקיים אז בירור נוסף.

ע. בן-גוריון:

אם יט בכוונתכם שנחזור פעם לדיון הכולל, אולי תהיה הזדמנות. אני רוצה להעיר לגבי דברי חברת הכנסת הקטין. אני האחרון שבורח מבקורת, אבל התמונה שצוירת - אינני כל כך מזדהה איתה. קציני המטטרה, במטטח הכולל שלהם, אינם בחורים התלושים מבעיות המדינה. אנשים אלה גדלו וחונכו פה והיו אנטי הגנה ופלמ"ח ואינם מתנסאים בצורה טריווית וענין המעברות ויטובי העולים כואב לנו. אני חושב שהמטטח הכולל והלך הרוח של הקצונה שלנו בנוטא זה הוא מאד חיובי, ואולי כדאי שתבקרו בסתים-סלט תחנות ותשמעו מאנטי היטוב ומקצין התחנה את אשר צריך לעשות כדי לסלק את הפרובלימות שמתעוררות ואיך עושים את המלאכה הזאת. עושים הרבה דברים שהם נאים וחיוביים, ואני חושב שזה המטטח.

אבל אני מודה שיש ואין לפעמים טיקול דעת מספיק וייתכן שיש פזיזות לפעמים. אלה המקרים שצפים ועולים גם בעתונות, ובצדק. אבל אם לקחת את כל הטיפול שהמטטרה עושה, אני חושב שהיא עושה פעולה טאף אחד אינו יודע עליה. זה פירוש של אלפי דברים קטנים שנעשים יום-יום, וההרגשה הכוללת טיטנה לחברת הכנסת - אני חושב שאת עושה עוול לבחורים שעושים את העבודה. אתם צריכים לתת לנו הזדמנות להביא אתכם לחחנות ולטמוע מה הטקפת העולם של האנשים העושים במלאכה.

אינני מקבל גם את דברי הבקורת של ח"כ הלל. במקרה אותו קצין טאמרתי שהיה נוקטה - זה קצין עם שלטים שנות נסיון, וגם הוא יכול לטעות וצריך לתת את הדין על כך שהוא טועה; אבל אני חושב שהמסקנות מרחיקות-לכת לגבי הערכת המצב בנוטא זה במטטרה. היה טוב לו יכולתם תוך כדי פרק זמן די נרחב לרדת לענין ולראות מה עושה המטטרה, לא מפי נציגי המטה אלא ממש במקומות עצמם.

אני חושב שצריכה להיכלל במסקנות הוועדה פנייה או איזו הבעה עצורה של הוועדה לכנסת - להזריע על כך טלמרות הרקע שיש לעולים האלה, במקרה ספציפי זה, חייבים האזרחים לעשות את חובתם האזרחית ולא לעבור על החוק - ואין ספק טעברו על זה. בכל המקרים האלה, אני חושב שמתעלמים מהבעיה, טאותם עולים במעברה אינם מרגשים שהמוסד הזה פונה אליהם לנהוג בדרך מקובלת, ואני חושב שיש מקום להעלות זאת.

היו"ר י. ריפתין:

אני רוצה לומר לנציגי המטטרה גם עכשיו, שהוועדה ברצון רב, במידת יכולתה תלמד באופן נוסף את עניני המטטרה. אני חושב שכל חברי הוועדה למדו הרבה מהביקור שהיה בטטרהעם ובעכו, ואולי בזמן הפגרה נקיים טיור נוסף. אני רואה בזה חטיבות רבה. אני יכול להבטיחכם שהוועדה על כל פנים אין לה טום דעות קדומות לגבי עבודת המטטרה.

יחד עם זאת חובתה של הוועדה בבירור סמתקיים כאן, לא להחליט על הדברים אלא לצוין אותם, נזמה לי טאפילו לו טיכמתו רק את דברי סגן המפקח הכללי, יש די דברים שהמטטרה צריכה ללמוד מהם - כמו ענין אופן עזירת אנשים, טיכולה היתה להתנער באופן דו-משמעוטי, או כמו הקריאה בענין החזרה לעיראק, או כמו ענין הבעיטה.

ע. בן-גוריון:

היו"ר י. ריפתין: חברי הכנסת איננו מטטרה מקצועיים ובחור אנטי צינור חובתם לראות עוד כמה דברים שאנטי המטטרה אינם רואים, ויש לראות דברים אלה כהדרכה של הכנסת. אטר למסקנות, אני מבין שמקובל טלא נקבל את המסקנה הטליטית שהצעתי. נקבל בטוד את סחי המסקנות הראשונות. הסעיף הראטון הוא בהתאם לנוטח של טר המטטרה בענין זה, מבלי להיכנס להאטמות. הסעיף הטני או טר טיטר נוע כללי להרגטחם של אנטי

המעברות. הטיגבלה שלי היא, שאיני רוצה להטיל אשמה על הממשלה, אלא רק לקבוע שקיימת בעיה כזאת. אני מציע לקבל זאת ומבקש שחברי הועדה המשתתפים בדיון ינהלו עם היו"ר מו"ט פרטי על טלה זו או אחרת לליטוש הנוסח, אבל נראה את הנוסח כמקובל ולא נפתח עוד בדיון.

אני רוצה להודות לנציגי משרד המטטרה, ומקווה כי בזמן הפגרה לא נצטרך להיפגש לשם בירור עניינים דחופים אלא לשם סיור.

ב) חוק לתיקון פקודת המועצות המקומיות

היו"ר י. ריפתין:

בעת הדיון התעוררו שתי בעיות בכבודות בקשר עם בעית הרטרואקטיביות, והצעתי לטנהל הכללי של משרד הפנים לבחון אם אפשר לקבל לגבי העבר נוסחה יותר מקילה וקצת יותר מחסירה לגבי העתיד. שאלה שניה, אם למחוק את הסעיף הרטרואקטיבי.

בנוסח החדש שראיתי יש חשש שבעיריות שמתאחדות מסני גופים שונים יכול להיות, ללא צורך, שינוי חוקי-עזר; והרי רצון הועדה הוא, שאמנם אם יש התנגשות בין חוקי-עזר יהיה תיאום, אבל כשהמדובר בחוק שנוגע לענייני דת וכד' שיהיה סטאטוס-קוו עד להחלטה חדשה.

בענין זה הגעתי להסכם עם ח"כ גרינברג, שבסעיף הקובע מה יהיה רשאי לעשות שר הפנים נמסר בטלים, לקיים ולתאם" בלי הטלה "לשנות". על כל פנים, אם נמצא אפשרות משפטית שתמנע אי-הבנה שמישהו ירצה "לחסוף" שינוי של חוקי-עזר לפני החלטה חדשה - זו היתה המגמה.

מר שבו:

בנקודה האחרונה הייתי מבקש לא לשנות את הנוסח. אם המועצה או העיריה תרצה לשנות, תעסה זאת בישיבתה הראשונה ובזה הענין נגמר. אם אתם פוסלים את המשפט הזה, זה עשוי לעורר ספיקות משפטיות לגבי פירוש המשפט "לתאם". אם זה יגיע לבית-המשפט, הוא יצטרך לתת את דעתו אם השינוי חורג מהגדרה סבירה של "תיאום" או שאיננו חורג. אבל לפני כל הבעת דעה של בית-משפט, זה יהיה כל כך קל לשינוי, שאינני רואה כל טעם להקשות את הדברים.

סעיף 5 יקבע עכשיו: "הטילה מועצת עיריה בחוק-עזר חובת השתתפות בהוצאות עבודה... רשאית היא לקבוע באותו חוק-עזר שחובת ההשתתפות תחול גם לגבי עבודות כאמור שבוצעו ע"י המועצה מכוח הרשאה או חובה כאמור, בתוך שנת הכספים שבה התחיל תקפו של חוק-העזר".

לגבי סעיף 9, הסעיף אמנם פילוסופי אבל יש לו מסמעות מאד מעשית. נסיתי לרכך קצת את הנוסחה הבלתי-סימפטטית על-ידי כך שבקשתי שהיועצים המשפטיים לפצל זאת בכדי שלא יסתתרו מאחורי נוסחה כללית מאד שהיא באמת לא סימפטטית. הסעיף כעת כמובן הרבה יותר ארוך, והשאלה היא אם לא יותר קל להתפק בשלש שורות מאשר ב-15 השורות שבנוסח החדש של סעיף 9.

היו"ר י. ריפתין:

בענין רציפות חוקי-העזר אינני מתנגד לא לנוסחה שיטנה ולא לנוסחה אחרת, לאחר ששמעתי שאין בכלל בכוונת משרד הפנים לאחד משהו בזמן הקרוב. אני גם טוכן להודיע טעל הבמה שאין כיום אופן בכוונת הממשלה לגבי חוקי עזר מסוג זה - שיכולים לעורר בעיות מצפוניות ואחרות - לנצל זאת בשביל להרחיב או לצמצם משהו. אבל ח"כ גרינברג טוען ובצדק, שהודעה זו הודעה אבל מה שמנוסח בחוק הוא חוק, וכשנאמר "לשנות" ואין שום סייג - הוא מפילו "איים" עלי שהוא יכול להכניס הסתייגות.

י. ישעיהו:

אני מתיחס בכבוד רב להודעות של היו"ר הועדה בכנסת הטלוות את הצעת החוק, אבל לאחר שהחוק מתקבל בכנסת מתייב רק החוק. אינני מבין ואינני מסכים שיהיה נוסח טובה לגבי שתי האפשרויות. כמו שם, כן גם כאן צריך שיעמדו בתוקפם לא רק לוח השומה אלא גם חוקי עזר. העירונים תשומת לב הסנסחים לענין לוח השומה, ועכשיו כתוב שיש שתי רשויות מקומיות מתאחדות לעיריה אחת, לוח השומה יחול על כל איזור באותה עיר כפי שנקבע. אין כל סיבה שחוקי העזר לא יחולו באותה צורה. אני חושב שצריכה להיות רציפות והיא באה רק להבטיח מצב קיים, כדי לאפשר לעיריה רווח של זמן לחוקק את החוקים הדרושים לה. במקרה דיון זה עלול להתבד, וכשיט סעיף בחוק הדברים ברורים. לכן חוקי-עזר צריכים לעמוד

בתוקפם כמו לוח השוטה, ושיחולו על אותם איזורים שחלו קודם, עד שהרשות
החדשה תקבע אחרת.

הינו"ר י. ריפתין:

ח"כ יסעיהו קצת טרחיק-לכת סבחינת ההצעה
המקורית. אני מציע לקבל את הצעת התיקון
של ח"כ גרינברג בדבר סינוי של סלה. זה אבסורד שלא תהיה אפשרות של איזה
מוסד לקבוע סינוי מתוך תיאום, אבל הטלה "לסנות" מעוררת חשד. רצון הועדה,
שחוקי עזר יסארו עד להחלטת העירייה החדשה; שחוקי-עזר שיש להם ערך סוציאלי
מיוחד יסארו להחלטת הסועצה - כמו ענין החזיר או ענין אחר. יחד עם זאת,
אם יש איזה דבר שהוא חוק-עזר טכני, צריכה להיות איזו רשות שיכולה להחליט
בזה. יש לי רושם שאם יהיה פה תיקון כזה, הוא יבטא טגמה סגם ח"כ יסעיהו
טבטא אותה. זאת אומרת ההצעה היא, סיהיה כתוב "לתאם ולקיים" בלבד. למה
לנו ליצור חסס אצל חלק מהציבור?

י. גרינברג:

אינני רואה כל סכנה אם יסאר המצב כמו
שהוא. אבל אני רואה סכנה אם הסמכות לסנות
תהיה נתונה בידי סר הפנים. אם הוא רק יצרף לחיפה איזו סועצה קטנה, הוא
יכול להפוך את כל הקערה על פיה. מה קרה כאן, שיש צורך לסנות?

סר טבנו:

אני סניח טאפסר לקבל זאת, אם זו תהיה
אנן-הנגף.

הינו"ר י. ריפתין:

לסעיף הסני אני סבין טכולם טסכיטים טאנו
חוזרים לניסוח: "טבוצע ע"י הסועצה... בתוך
סנת הכספים סנה התחיל תוקפו של חוק העזר". ז.א. הנוסח לא יהיה, סנה לפני
תוקפו של חוק העזר" אלא בתוך הסנה.

י. יסעיהו:

זה עדיין אינו סניח את דעתי, כי אני דוקט
הייתי בעד זה סזה יהיה סנה, כי יכולים
לקרות סקרים סכל הסעיף הזה לא תהיה בו טום תועלת. זה יכול להיות ביטים
האחרונים של הסנה.

סר טבנו:

תיזהר איפוא הרשות המקומית. סעיף 9 בנוסח
החדש יהיה: "הוראה בחוק-עזר סניתנה לפני
תחילת תוקפו של חוק זה, שהיתה ניתנת כדין אילו היו הסעיפים 4 ו-5 לחוק
זה בתוקף אותה סעה, רואים אותה כאילו ניתנה כדין". זה עונה על סאלת
חולון.

אחר כך נאטר: "הכריז סר הפנים לפני

תחילתו של חוק זה סכוח סעיף 3 לפקודה כי תושבי איזור פלוני יהיו עירייה
וערב תחילת האכרזה היתה קיימת באותו איזור, כולו או סקצתו, רשות מקומית
אחרת, והודה סר הפנים כי לחוק-עזר של אותה רשות מקומית יהיה תוקף גם
בחוק-עזר של העירייה - רואים את ההוראה כאילו ניתנה כדין". לפי התיקון
האחרון הוא יכול לתת ויכול לא לתת, וזה סתייחס לטקרה הספציפי.

הינו"ר י. ריפתין:

מדובר כרגע על איחוד של סתי רשויות
טוניציפליות.

סר טבנו:

מדברים על אכרזה סתושבי איזור פלוני
יהיו עירייה.

הינו"ר י. ריפתין:

הרי קודם החלטנו שאם יש זהות טריטוריאלית
יש רציפות של חוקי-עזר. ז.א. שאין אז

צורך בהודעה של סר הפנים.

סר טבנו:

אבל זה לא ניתן היום אלא לפני סנה וסנתיים.
המדובר במקרים סזה היה בעבר. זו וולידציה
לא באופן כללי אלא במקרה ספיציפי. מקרה סליסי: "הטילה סועצת עירייה לפני
תחילתו של חוק זה בחוק עזר חובת השתתפות בהוצאות עבודה שהיא רשאית או
חייבת לבצעה סכוח פקודה זו או סכוח חיקוק אחר, ונקבע באותו חוק-עזר כי
חובת השתתפות תחול גם לגבי עבודות כאמור טבוצעו, כולן או סקצתן... לפני
תחילתו של חוק העזר, תחול חובת השתתפות על אף האסור בסעיף 99 לפקודה...
ולבסוף: "סר הפנים רשאי לבטל... וכו'".

מה בענין הכבישים הפרטיים?

היו"ר י. ריפתין:

היתה נוסחה של מר גלאס, שפצאה חן בעיהי: "רחוב שאינו רשות היחיד".

י. יסעיהו:

"אינו רשות היחיד" - אינני יודע אם זה יכסה הכל. אני חושב ש"נכסי העיריה"

מר לבנו:

זו הגדרה משפטית מאוד.

אם כן, קבלנו את הנוסח הזה.

היו"ר י. ריפתין:

הישיבה נבעלה בסעה 12.45